

re bocsátás és a távközlés folyamatai komplex gépesítésének és automatizálásának módszerei és eszközei alapján" elnevezésű témában kifejlesztett együttműködésről. Közli továbbá az MKB 10. ülésén elfogadott összesített beszámolót e témában 1974-ben végzett tudományos kutatásokról.

Görög Ibolya

A Publikált Dokumentumok Nemzetközi Specializált Információs Rendszer (PDNSIR) szervezeti és működési koncepciója

1. A Publikált Dokumentumok Nemzetközi Specializált Információs Rendszere /PDNSIR/ a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Rendszer /NTMIR/ keretei között jött létre. Feladata a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Központ /NTMIK/ tagországainak információs rendszerei által folytatott tevékenység integrálása, a publikált dokumentumokra vonatkozó jeladó és referáló információs kiadványok készítése céljából.

2. A PDNSIR létrehozása lehetőséget nyújt a világ tudományos-műszaki irodalmának minél teljesebb összegyűjtésére, különös tekintettel az NTMIK tagországokban publikált elsődleges dokumentumokra. A cél: az információk felhasználóinak ellátása - minél kisebb anyagi és szellemi ráfordítással - minél több információval, kiadványokkal és szolgáltatásokkal.

3. A PDNSIR nem helyettesíti a publikált dokumentumok nemzeti információs rendszereit, így az egyes tagországokban hagyományosan kialakult, s a felhasználók igényeinek megfelelő bibliográfiai és referenz szolgáltatásokat sem. A PDNSIR mint az NTMIR specializált alrendszere a nemzeti rendszerek együttműködésén alapul.

4. A PDNSIR a legújabb technikát és információhordozókat alkalmazó automatizált tudományos műszaki információs rendszer.

5. A PDNSIR kialakításának első szakaszában két specializált alrendszere működik, úgy mint

- a PDNSIR - SZI /jeladó információ/ és
- a PDNSIR - RI /referáló információ/

6. A PDNSIR a következő dokumentumfajtákat dolgozza fel: időszaki és sorozati kiadványok, könyvek, szabadalmak, letéti kéziratok és néhány más elsődleges kiadvány.

7. Az NTMIK-tagországok referálandó időszaki és sorozati kiadványainak jegyzékét a PDNSIR az Időszaki Kiadványok Automatizált Regisztrációs Szolgálatától /IKARSZ/ kapja meg.

A PDNSIR felhasználja a Nemzetközi Szabadalmi Információs Rendszertől kapott bibliográfiai adatokat a szabadalmi leírásokról.

8. A PDNSIR-ben a munkamegosztás elve érvényesül. A tagországok meghatározott határidőre és szabványos formában a következő anyagokat küldik meg a PDNSIR vezető szervének, a VINITI-nek /SzU/:

- ajánlások az RI-ben és az SZI-ben feldolgozandó anyagok kiválasztására;
- észrevételek a rubrikátor kiegészítésére, a címfordításokra, a referátumok minőségére stb.;
- javaslatok a rubrikátor módosítására;
- javaslatok a rubrikátor és az RI, valamint az SZI mutatóinak az NTMIK-tagországok nyelveire és más nyelvekre történő lefordítására.

A PDNSIR fejlődése és tökéletesítése nyomán az együttműködésnek más kooperációs módjai is lehetővé válnak. Például a PDNSIR tagországok megküldik a VINITI-nek:

- az elsődleges forrásokat eredetiben vagy mikroformátumban;
- a jeladó és referáló információkat eredeti nyelven és a PDNSIR munkanyelvén /oroszul/, szabványosított hordozókon.

9. A PDNSIR tagországok kijelölt nemzeti szervei ingyenesen kapják a VINITI-től az SZI és az RI teljes sorozatát, majd 1977-től a számítógépi programokat is.

10. A PDNSIR az elsődleges forrásokról nem szolgáltat a tagországoknak másolatokat. A forrásmásolatokat a résztvevő országok saját nemzeti szolgálatuktól kapják. A szabadalmi leírások másolatait a Nemzetközi Szabadalmi Információs Rendszer szolgáltatja.

A tagországok időszaki és sorozati kiadványaiban megjelent cikkek másolatait a nemzeti információs rendszerek szolgáltatják. Ezek esetleges hiánya esetén a másolatokat a VINITI szolgáltatja mikrofilmlapon.

11. A PDNSIR két szakaszban épül ki:

- 1.szakasz: szolgáltatás hagyományos hordozókon;
- 2.szakasz: szolgáltatás hagyományos és gépi hordozókon.

Az első szakaszból a második szakaszba történő átmenetet a PDNSIR munkaterve határozza meg.

12. A PDNISR SZI köteles gépi hordozókon rögzített információval ellátni:

a Kémiai és Vegyipari NÁTMIR-t /a tervek szerint 1977-től/;
az Elektrotechnikai NÁTMIR-t /a tervek szerint 1977-1978-tól/
a Mező- és Erdőgazdasági NÁTMIR-t /a tervek szerint 1977-től/.

13. A PDNSIR RI köteles az első szakaszban, 1975-1976-ban, kísérletképpen ellátni a környezetvédelmi szakemberek széles körét hagyományos hordozókon rögzített információval. A gépi hordozókon rögzített információval a tervek szerint 1977-től kell ezeket a szakembereket ellátni.

14. A PDNSIR által teljesített információszolgáltatások elszámolását az MKB által jóváhagyott ügyrend és árak alapján kell végezni.

/Vesztnik, 1975. 3.sz. p.10-11./

Nemzeti könyvtárak nemzetközi egyesületének szervezése

A Kanadai Nemzeti Könyvtár /National Library of Canada/ meghívására számos nemzeti könyvtár /szocialista országok közül Lengyelország/ képviselője gyűlt össze annak a megvitatására, hogy miképpen lehetne nemzetközi egyesületet szervezni a nemzeti könyvtárak számára. E gondolat szoros kapcsolatban van a nemzeti könyvtáraknak az országos információs rendszerben betöltött jelentőségével, valamint az IFLA /International Federation of Library Association = Könyvtári Egyesületek Nemzetközi Szövetsége/ vonatkozó szekcióinak és bizottságainak szükségesnek mutatkozó átszervezésével. Vita folyt arról, hogy a tervezett nemzetközi egyesület önálló legyen, vagy az IFLA tagja; a nemzeti könyvtárak igazgatóinak vagy más munkatársainak a képviselője legyen; hivatalos egyesület vagy időnként összehívott un. kerekasztal megbeszélés jöjjön létre.

Határozat született arról, hogy az idej, Osloban tartandó IFLA konferencián a nemzeti könyvtárak igazgatói tartsanak megbeszélést a kérdéstről; a leendő egyesület nem veszélyeztetheti az IFLA működését; az IFLA és a tervezett egyesület között összekötőként munkacsoportot kell szervezni.

/Library of Congress Information Bulletin, 33.k.
49.sz. 1974. p.A-252-A-253./

